

Hämeen Kylät

HÄMEEN KYLÄT - TOIMINTAKERTOMUS 2020

Hämeen Kylät on maakunnallinen kylien ja asukastoiminnan edunvalvoja sekä yhteistyöelin Kanta-Hämeessä. Tavoitteena ovat elävät ja viihtyisät paikallisyhteisöt, jossa on hyvä asua ja työskennellä, lähellä luontoa, kauniissa kylissämme.

Vuosi 2020 on aloittanut uudistumisen ajan. Koronan takia Hämeen Kylät on muuttanut toimintatapojaan. Verkkotapaamiset ja digityökalut ovat mahdollistaneet osallistumisen etäisyydet unohtaen. Hämeen Kylät kannusta paikallisyhteisöjä opettelemaan verkko-osallistumista, sillä se tulee jatkossakin olemaan yksi osa toimintaamme.

1. KYLÄTYÖ

Hämeen Vuoden Kylä - kilpailu järjestettiin 21. kerran. Kilpailu järjestettiin alku vuodesta ja avoimena niin, että kuka tahansa sai lähettää ehdotuksia. Yleisöehdotuksia kerättiin Facebook-kilpailulla sekä nettisivujen kautta lomakkeella. Työryhmä valitsi niistä parhaimmat pyytäen näistä kylistä itseltään lisäperusteluja. Kylien omat hakemukset ovat voimassa kolme vuotta. **Hämeen Vuoden 2020 Kyläksi valittiin ensimmäistä kertaa kaupunginosa: Viksberg Forssasta.** Viksbergiläiset yllätettiin julkaisemalla Vuoden Kylä 18.7. paikan päällä Vikspirtin pihajuhlissa. Hämeen liiton tervehdyksen toi kansanedustaja Lulu Ranne ja Forssan kaupungin onnittelet kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Mika Penttilä.

Hämeen Vuoden Kylä 2020 VIKSBERG

Esimerkillisen kylätoiminnan takana vaikuttaa Viksbergin asukasyhdistys. Se järjestää säännöllistä, yhteiskunnallisesti ja sosiaalisesti merkittävää toimintaa pitkäjänteisesti ja suurella sydämellä. Asukastalo Vikspirtti toimii asukkaiden yhteisöllisenä, lämminhenkisenä kohtaamispaikkana. Säännölliset kylälounaat ja arjen apu asioimiseen paikkaavat eri-

tyisesti ikäihmisille kaupunginosan vähentyneitä palveluita. Asukasyhdistys tarjoaa mielekkään työpaikan myös joukolle kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita. Yhdistys on kunnostanut kiinteistön tiloja ja vastaa sen kustannuksista.

Asukkaiden yhteishengen lujittamiseksi ja virkistykseksi järjestetään tapahtumia, retkiä ja teemajuhlia, joista erityisenä yksinäisten jouluaattoillan juhla. Viksbergin asukasyhdistys toimii suunnitelmallisesti ja tulevaisuuteen katsoen kaupunginosan kehittäjänä,

välikätenä ja yhteistyössä Forssan kaupungin suuntaan alueen maineen parantamiseksi ja asuinviihtyvyyden lisäämiseksi. Yhteistyötä tehdään myös useiden muiden tahojen kanssa. Aukkaat tavoitetaan tehokkaalla viestinnällä. Erityisen kiitoksen Viksberg ansaitsee aikailemattomasta toiminnasta koronapoikkeusoloissa

Hämeen Vuoden Kylän 2020 Viksbergin veturit Anu, Ilkka ja Liisa sekä Hämeen Nuori Kylätoimija 2020 Essi

Hämeen Nuori Kylätoimija Essi Tuomenoja Vojakkalasta Lopelta

Hämeen Nuori Kylätoimija valittiin myös nyt ensimmäistä kertaa. Kyläyhdistykset saivat jättää ehdotuksiaan keväällä. Hämeen Kylätoiminnan Tiennäyttäjä jätettiin valitsematta, koska Nuoren Kylätoimijan katsottiin toimivan yhtä lailla tiennäyttäjänä.

Essi Tuomenoja, 25-vuotta, on nuoresta iästään huolimatta todellinen kylätoimintakokari, joka ottaa rohkeasti vastuuta kotikylänsä Vojakkalan kehittämisestä. Myös kyläläisten hyvinvointi ja liikkumaan kannustaminen on ollut yhtenä Essin toiminnan tavoitteena. Essi on paitsi ideoija, myös tekijä, joka tarttuu talkoolaisena yhtä lailla niin vaaraan kuin vispiläänkin, iloisella ja hyväntuulisella otteella. Hänen innostuksensa luo positiivista henkeä ja uskoa kylätoiminnan tulevaisuuteen.

Hämeen kyläpäivä jätettiin järjestämättä, se oli tarkoitus järjestää Hämeen Vuoden Kylässä 2019 Vähikkälä Country Festival -tapahtuman yhteydessä. Sen sijaan elokuussa tutustuttiin kylien kesätreffit Vähikkälän nuorekkaaseen ja kokeilevaan toimintaan.

Vähikkälälle kunniaa valtakunnallisesti Vähikkälän Väjämä -kyläyhdistys palkittiin valtakunnallisessa Älykäs Kylä - sekä Vuoden Kylä 2020 -kilpailussa kunniamaininnalla.

Kylien kesätreffeillä Vähikkälässä tutustuttiin Suvipuotiin, sen kesäolohuoneeseen sekä monipuoliseen toimintaan Vähikkälän seuratalolla.

Avoimet kylät verkossa 13.6.2020. Koronan vuoksi toteutus siirrettiin verkkoon kannustaen ihmisiä tutustumaan kyliin verkossa ja erityisesti lähtemään omalla ajalla ulkoilemaan kylille. Meiltä Kanta-Hämeestä Avoimet Kylät verkossa toteutukseen osallistui ennätysmäärä: 45 kylää ja 75 kohdelinkillä. Tapahtuma nousi esille hienosti mediasa, alueellamme medianostoja 13 kpl. Hämeen Kylät markkinoi Avoimet Kylät -kartalle koottua kylien verkkotarjontaa Facebook-mainoksilla ja Suomen Kylät radiomainoksella. Valtakunnallisesti päivää koordinoi Suomen Kylät ja Kanta-Hämeessä Hämeen Kylät. Tapahtuma järjestettiin meillä Kanta-Hämeessä jo seitsemättä kertaa. Hämeen Kylät järjesti huhti-toukokuussa etänä kolme infokeskustelua koskien verkkototeutusta. Alkuvuodesta oli ollut vielä tarkoitus toivottaa myös ulkomaalaiset tervetulleeksi vierailemaan kylätapahtumiin - Open Villages Day in Häme.

Avoimet Kylät verkossa
47 kylää
75 kohdelinkkiä

Kännykkäsovellus näyttää sijaintisi, kun kuljet reittiä. Tápät tulevat esille, kun tulet kohteelle. KyläNomadi-reitteihin voi tutustua myös tietokoneella.

Kaloisten kyläyhdistys kokosi KyläNomadi-kartalle kylänsä kiinnostavat kohteet kuten Kylätalo Tuki-kohdan.

KyläNomadi mobiilireittien tekoon sparrausta

Hämeen Kylät neuvotteli citynomadi.com community-sovelluksen ilmaiseksi kylien yhdistysten käyttöön Avoimet Kylät verkossa -tapahtumaan liittyen. Nomadi-mobiilisovellus toimii älylaitteilla. Mobiilireittien tekemiseen järjestettiin tukea ja sparrausta etänä yhteistyössä Etelä-Suomen maa- ja kotitalousnaisten Kylään maisemaan -hankkeen, Suomen Kylät ry:n ja CityNomadi Oy:n kanssa. KyläNomadi reittejä ja kylän esittelykarttoja saatiin Avoimet Kylät -päivään Kanta-Hämeestä 13 ja koko Suomesta yli 50. Suomen Kylät sopi jatkoon kylien yhdistyksille ilmaisen reitintekomahdollisuuden myös jatkossa.

- 1.6. Kyselyilta citynomadi reitin tekemisestä
- 27.5. Katriinan demo citynomadi reitin tekemisestä.
- 14.5. Info citynomadi verkkotyökalun käytöstä
- 11.5. Info sisällön tuottamisesta

Kylien toiminta poikkeustilanteessa

Korona-poikkeustilanteessa Hämeen Kylät kartoitti kylien naapuriapua ja tukea poikkeustilanteessa. Tiedot välitettiin Kanta-Hämeen järjestöyhteistyölle, joka nosti ne mukaan tukea koronatilanteessa-sivustolle www.meidanhame.fi/tukea/

Kylätreffit verkossa

Hämeen Kylät siirsi toimintaa verkkoon järjestämällä Kylätreffejä eli kylä- ja asukastoimijoiden sekä kylien ystävien verkkotapaamisia eri teemoilla. Treffien tarkoitus on opetella verkko-osallistumista ja tarjolla oli myös IT-tukea marras-joulukuussa. Treffeillä kuultiin alustus tai kiinnostavia kyläesimerkkejä. Aikaa oli kysymyksiin ja kokemusten vaihtoon illan aiheesta. Syksyllä järjestettiin 4 kylätreffit. Kukaan ei käyttänyt osallistumismahdollisuutta Hämeen Kylien toimistolla Tuulokassa.

Toiminnassa mukana
76 paikallisyhteisöä

VERKOSSA & LIVENÄ KLO 18
SYKSYLLÄ 2020

KYLÄTREFFIT

5.10. Mitä on kylä- ja asukastoiminta?
VIKSBERG - TUITTULA

20.10. Kanta-Hämeen yhdistyssivusto meidanhame.fi
miksi ja miten? DEMO: KATALOINEN

5.11. Mitä tekevät kylien yhdistysavustajat?
VOJAKKALA - JA TOINEN KYLÄ

11.11. Miten kylillä toimitaan koronatilanteessa?
POHJOISEN KORPILAHDEN KYLÄT - NUMMENKYLÄ

 Hämeen Kylät

Turvallisesti kylissä ja yhdistyksissä 18.11.2020

Kuluttajaturvallisuuslaki määrittelee tapahtumien ja palveluiden järjestäjille velvoitteita, jotka koskevat myös yhdistyksiä. Turvallisuusasioihin ja järjestäjien vastuukysymyksiin perehdyttiin webinaarissa Tukesin asiantuntijan avulla.

Kyläsparraus

Kyliä toimijoille ja yhteistyökumppaneille annettiin kylien kehittämisen ja yhdistystoiminnan asiantuntija-apua. Hämeen ja Uudenmaan kyläasiamiesten maakuntarajan ylittävää sparraus johti Leader-hankeeseen maantien 132 varren kylien yhteistyön käynnistämiseksi. Yhteistyössä oltiin järjestämässä 4.3.2020 iltaa *Aktiiviset kylät ja littala*.

Kylätalojen vertaispaja yhteistilojen käytön monipuolistamiseksi järjestettiin lauantaina 14.3.2020 Nummenkylällä turvavälein osallistujien ollessa vain kyläläisiä.

Kyläkahvilat & HYTE-hetket ovat kylätaloilla järjestettäviä kaikille avoimia kahvitteluja, joissa on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuokioita. Alkuvuoden uutiskirjeissä kannustettiin yhdistyksiä järjestämään kyläkahviloita ja HYTE-hetkiä vuosien 2018-19 tapaan. Muutama paikallisyhdistys niitä järjesti ennen koronapoikkeustilaa ja syksyllä korona huomioiden.

Kylien kannustaminen matkailumielessä

Visit Häme -sivusto on Kanta-Hämeen maakunnallinen matkailusivusto, jota rakennetaan Hämeen ammattikorkeakoulun matkailuhankkeissa. Sieltä on saatu vinkkejä ja linkkejä kylille. Kyliä on kannustettu nostamaan kylänsä ja/tai sen kohteet esille sivustolle. Mainoskortin tehneitä kylien yhdistyksiä on avustettu siirtämään kortin sisältöä sinne.

Kylien mainoskortit -facebook-kilpailu

Vuosi 2020 käynnistyi Facebookissa järjestetyllä yleisökilpailulla. Kilpailu tavoitti hyvät 14500 Facebook-käyttäjää. Palkintolahjakortteja kylien vapaaehtoisvoimin järjestettävään kyläpalveluihin arvottiin kolmesta, joita ei valitettavasti voitu koronan takia toteuttaa. Hämeen Kylät auttoi edellisenä vuonna kylien yhdistyksiä esittelemään toimintaansa, kylätalojaan ja -palvelujaan tekemällä niiden kanssa mainoskortteja, jotka koottiin nettivihkoksi: 27 kyläkorttia Hämeestä.

Nettivihkonen kyläkorteista <https://issuu.com/hameenkylat/docs/kylakortit>

Kyläkortit esittelevät kyliä, kylätaloja ja -palveluja. Niiden avulla toteutettiin uuden vuoden kunniaksi Yleisökilpailu: Missä kylässä haluaisit käydä

2. EDUNTEKO JA KUMPPANUUDET

Innostettiin kylien toimijoita mukaan Kanta-Hämeen järjestöyhteistyöhön niin maakunta kuin seututasoilla. Laadittiin lausunto järjestöstrategialuonnokseen. Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnassa toimii jäsenenä kyläasiamies Elina Leppänen edustaen Kanta-Hämeen kyläverkostoa, varajäsenyys oli Leader-ryhmistä.

Hämeen Kylät ry otti kantaa Länsi-Suomen liikennestrategialuonnokseen elokuussa 2020, koska sen pohjalta myös Hämeen liitto valmistelee Kanta-Hämeen liikennejärjestelmäsuunnitelmaa. Hämeenlinnan kaupungin selvitykseen ranta-asumisesta tuotiin esille toiminnallisia kyliä. Suomen Kylien paikallisen kehittämisen ohjelmaan otettiin kantaa.

Hämeen Kylien verkostossa on vahvasti mukana monia yhteistyökumppaneita, kyläyhdistyksistä ja kunnista ylimaakunnallisiin yhdistyksiin ja koulutusorganisaatioihin. Yhteistyö Leader-ryhmien sekä useiden hankkeiden (kuten HAMK:in matkailuhankkeet ja Poliruralhanke) kanssa oli säännöllistä, molempia osapuolia tukevaa ja kylätoimintaa kehittävä. Kunnat ovat yhdistyksemme hankkeiden yhteistyökumppaneita osallistuen TriPla II-hankeeseen myös osarahoittajina.

Lausuntoja ja esityksiä 4

Yhteistyökumppanuuksia 19

3. TRIPLA-HANKE

TriPla II-hanke on Forssan, Hämeenlinnan ja Riihimäen seutukuntien alueella toimiva välityömarkkinahanke, jota rahoittaa TE-toimisto ja alueen kunnat sekä mukana olevat työnantajat osallistumismaksulla. Hanketta toteuttaa 2019-2020 yhteistyössä LounaPlussa ry (Forssan seutu) Hämeen Kylät ry:n (Hämeenlinnan ja Riihimäen seutu) kanssa. Hankkeesta vastasi 3 työvalmentajaa ja yksi hankesihteeri. Hankkeen keskeinen tehtävä oli auttaa yhdistyksiä ja pieniä yrityksiä palkkaamaan palkkatuella pitkäaikaistyöttömiä sekä edistää työntekijöiden jatkotyöllistymistä, opintojen suorittamista tuetun työllistämisen

aikana, opiskelupaikan löytämistä tai muun jatkopolun löytämistä työsuhteen aikana työvalmennuksenkeinoin.

Uusien työsuhteiden lukumäärä kunnittain:

Forssa 12
Jokioinen 6
Tammela 6
Humppila 1
Ypäjä 1

Hämeenlinna 14
Hattula 2

Janakkala 3

Riihimäki 8
Hausjärvi 2
Loppi 2

Hämeen Kylien Työvalmentaja Päivi Äyhönen suoritti vuoden aikana kuntoutuksen tukemisen ja ohjaamisen erikoisammattitutkinnon osaamisalana työvalmennus.

4. MUUT HANKKEET

Hämeen Kylät ry valmisteli **Janakkalan kumppanuuspöytä -hankkeen**, jolle Leader-Linnaseutu myönsi rahoituksen joulukuussa. Janakkalan kunta on päättänyt ottaa käyttöönsä kumppanuuspöydän yhdeksi osallistumisen työkaluksi. Toimintamalli hiotaan käytäntöön yhdessä Hämeen Kylät ry:n kanssa toteutettavissa kahdessa pilotissa vuoden 2021 aikana. Pilottien aiheet valitaan teemasta, miten vahvistamme kyliä osana elinvoimaista kuntaa.

Kolme muuta hanketta valmisteltiin mutta niille ei valitettavasti saatu rahoitusta. Kylään kylään! -kehittämishanke valmisteltiin Hämeen maaseutuohjelman maaliskuun lopun hakuun. Hakemuksessa oli mukana kohdealueina kymmenen kylää. Kylään kylään -sparraus apurahahakemus jätettiin Wihuri-Säätiölle. Paikka auki! -STEA:n avustushakuun jätettiin hakemus media-assistentiksi vuodelle 2021.

5. VIESTINTÄ

Hämeen Kylien uusi ilme ja verkkosivut hameenkylat.fi ovat olleet käytössä nyt reilun vuoden. Sivujen palveluntarjoajana toimii Digiteekki Oy. hameenkylat.fi/kylat/ sivulta löytyvät toiminnalliset kylät ja asuinalueet kootusti yhdeltä kartalta linkkeineen kylien nettisivuille ja Facebook-sivuille/-ryhmiin.

Tiedottamisessa merkittävässä roolissa oli sosiaalinen media. Hämeen Kylien Facebook -sivulla www.facebook.com/hameenkylat oli 980 seuraajaa vuoden lopussa 2020. Avoimet Kylät -päivän markkinoinnissa käytettiin myös Facebook-sivua www.facebook.com/avoimetkylatkh. Kuvia toiminnasta jaettiin Instagramissa käyttäjällä: hameenkylat

Hämeen Kylät -uutiskirje lähti kerran kuussa noin 600 kylätoimijalle ja kylien ystävälle. Yhdistyksen oman toiminnan lisäksi siinä välitettiin aktiivisesti tietoa myös yhteistyötoimien tarjoamista mahdollisuuksista ja tapahtumista sekä kylätoimintaa koskettavista ajankohtaisista aiheista. **Paperinen kyläkirje** postitettiin kerran kaikille tiedossa oleville kylä- ja asukasyhdistyksille sekä jäsenille. **Sähköpostitse** tehtiin myös kohdennettua tiedotusta. **Kanta-Hämeen kylärekisteriä** ylläpidettiin ja päivitettiin.

Hämeen Kylät -esite päivitettiin. Toiminnasta lähetettiin lehdistötiedotteita ja juttuja kirjoitettiin myös itse. Kanta-Hämeen alueella toimivissa lehdissä ja YLE Hämeessä toiminta oli esillä usein.

Medianostoja 47

6. HALLINTO

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 13.8.2020 kylien kesätreffien päätteeksi Vähikkälän seuratalolla Janakkalassa, sillä maaliskuulle sovittu ajankohta jouduttiin koronapandemian takia peruuttamaan. Syyskokous järjestettiin 18.11.2020 verkossa.

Hämeen Kylät ry:n hallituksen kokouksia pidettiin vuoden 2020 aikana 12. Näistä 3 livekokouksia, 5 etäkokouksia teams-sovelluksella ja 4 sähköpostikokousta. Hallitus jatkoi laatutyötä kiteyttäen Hämeen Kylien toiminnan strategiataloksi, katso takakansi. Hallituksen jäseniä osallistui Suomen Kylien valtakunnallisille neuvottelupäiville, jotka järjestettiin webinaareina. Hallituksen jäsenet toivat kylien näkökulmaa mahdollisuuksien mukaan. Puheenjohtajana toimi Sisko Savolainen Lopelta, varapuheenjohtajana Mikko Pietilä Tammelasta ja sihteerinä sekä rahastonhoitajana kyläasiamies Elina Leppänen.

Hallitukseen kuuluivat vuonna 2020:

JÄSENET 2020

Sisko Savolainen (Vojakkala/Loppi), pj.
Mikko Pietilä (Teuro/Tammela) vpj.
Sirpa Lundgren (Tuulos/Hämeenlinna)
Veikko Rantanen (Kalvola/Hämeenlinna)
Tiina Koskinen (Etelä-Hattula /Hattula)
Tarja Forsström (Mallinkainen/Janakkala)
Juha-Matti Heino (Kiipu/Jokioinen)
Minna Mäenpää (Vähikkälä /Janakkala)
Sakari Romu (Haminankylä/ Hausjärvi)

VARAJÄSENET 2020

Anne Malin (Joentaka/Loppi)
Eija Laine (Letku/Tammela)
Pirjo Poutanen (Koijärvi/Forssa)
Arja Sarusto (Etelä-Hattula /Hattula)
Jaana Niskakoski (Tarinmaa/Janakkala)
Suvi Pesonen, Vähikkälä /Janakkala
Pekka Verho (Lautsia/Hämeenlinna)

Yhdistyksen jäsenrekisterin mukaan on yhdistysjäseniä 87 ja henkilöjäseniä 20. Yhdistyksen toimisto sijaitsee Tuuloksessa, Pannujärventie 7.

Henkilöstö

Kyläasiamies Elina Leppänen 1.1.-31.12.2020

Työvalmentaja Päivi Äyhönen 1.1.-31.12.2020 TriPla II-hanke

Työvalmentaja Mirva Pääkkönen 1.1.-16.8.2020 TriPla II-hanke

Työvalmentaja Tiina Jäppinen 10.8.-24.8.2020 TriPla II -hanke

Yrityskoordinaattori Pasi Nuora 6.7.-31.12.2020 TriPla II -hanke

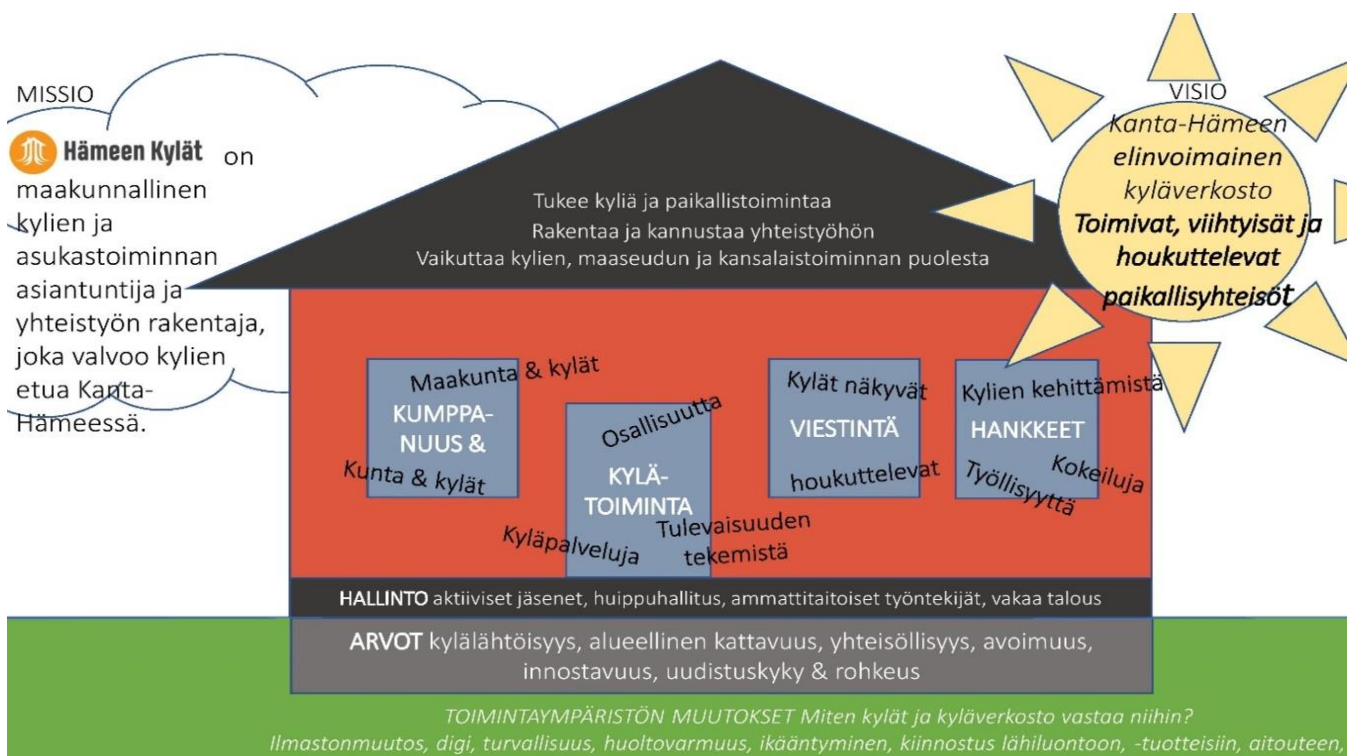
Kirjanpitäjä, Kirsi Koskue 1.1.-31.12.2020

IT-tuki työkokeilu Riku Gustafsson 1.11.-31.12.2020

Talous

Yhdistyksen toimintaa rahoitettiin vuonna 2020 Suomen Kylät ry:n kautta saadulla valtionavulla sekä TriPla II -hankkeella. Varainhankintaa tehtiin pääasiassa jäsenmaksuilla. Yhdistyksen tilikauden tulos oli 2366,13 €. Toiminnan kulut olivat valtionavun osalta 54 975,05 ja TriPla II -hankkeen osalta 123 742,08. Kokonaisuudessaan kulut vuonna 2020 olivat 179 769,92€. Tarkemmat tiedot selviävät tilinpäätöksestä.

Hämeen Kylät -strategiatalo

www.hameenkylat.fi